

MAGYAR MUSA.

Költ Bétsben 9. Aprilisben. 1788.

Sz. Udvarhelyről.

Mikor a' békefégesen eltölt 1787-dik Esztendőben, Erdélyben, kedves Hazámban, széljel járnék, ennek dolgainak tanulására; találkozáim edgy Uri Rendbéli, 's Tsászári nevezetes Szolgálatban élő Nagy Jó Uramba, kinek nem csak szeretetés a' Tudományokhoz, hanem azokban való növését és élését azon edgy Deáki Társaságban laktunkkor; és mind attól fogva is, hasznommal és gyönyörködéssel esmértem. De Uri Házába jutván, midőn a' mint magától; úgy minden Udvarló Szógiutol is, melyek többnyire bőr öltözetet viselnek; és Könyv nevezetet viselnek; megküldömböztetett örömmel fogadtattam volna; találék Feleség nélküli született igen nagy számú, kifesebb és nagyobb Magzatjaita (melyeknek neveiket ezután elé fogom számlálni); azok között ilyen nevűre: *Magyar Parnaszszűs Vira*

rágjai (*), melynek edgyik honlókára e' követke-
ző Versek valának írva:

I. Rákkelnek.

Ki ez? mint Dél, a' Nap' ezer fugarában,
Talpig fel-öltözött *Virtus'* bársonyában.
Szébbé 's kedvesebbé téfzi a' szép Nemet;
Nem vét a' rozfra jobb, 's a' jóra bal fzetet.
Vigyáz, lát, érzékeny; de tsendes, hallgató:
Ha szól, szovában van, betsület, lélek Só.
Más kisebbségére nem nyitja-fel száját:
Hólnapról hólnapra nem halasztja a' Mát.
Tiltott tzelra nem néz, sem haszonra nem vágy,
Kikkel van, azoknál ujj kivánságot hágy.
Sem égen nem repül, sem a' porban nem mász:
Apró ditséretet, 's imádást, nem vadász.
Szerentsés vagy? örül: ha bajod; nem hagy-el,
Ez a' Gyéres Isten-Azszonykája, *Rákkel*.

2. Azonnak más Fején ezek olvastatnak.

B. *Wesselényi Miklósnét* próba-helybe kísérő
Versek.

Az Ur hívó, kinek menydörgő szavára,
Menny, Föld rendül 's porban borul értzájára.
A' próba tűzére rá téfzi Hitemet,

Főbb

(*) Azért neveztetett ez a' töhbevény szában, hogy fok fő-
vel született, a' töhbevényen azt értem, a' mit Deákul
plurálisnak mondanak, valamint az edgyvényen a' s n-
gularist.

Főbb 's drágább felétől szakasztya szívemet,
 Gyenge Uram! de kézz szolgáltskád menni,
 'S érted ha kellerik éltit-is le-tenni.
 De a' kire biztad, e' Világ gyepelőjét,
 Képed Jobb, Nem szopta Tigrisek emlőjét,
 Az ő Kegyes gondja, meg-őrzi éltemet,
 A' Te Sz. Malasztod táplálja Lelkemet:
 Az a' Malaszt melynek bal sam feredője,
 Szivem sebeinek lett meg-enyhítője.
 Im eként szolhatnak mások: ki el-szakadt,
 Ama pártos itt van. Végre kézben akadt.
 Meg-győzetik öröm. Készülj gyújts fáklyákat,
 Diadalom indulj, 's fujj vig Trombitákat.
 Kik? hazád Fiai. A' gyengébbek közték,
 Ha a' fzelidségbe még fel-nem öltöztek,
 Kik buzgon, de másként félik az ő Nevét,
 Kisek még nem vették el-tűrő kegyelmét.
 Azt, mellyet öntöttél a' Jófesf szívébe,
 'S ki-adtál Törvényünk 's Törvényed Könyvébe.
 Botsásd-meg nékiek Uram! nem rosz elme.
 Tsak buzgoság tüze 's Hazád vak szerelme.
 Oh Ember miért vagy fene türhetetlen,
 Jéfuft apolgatván tagjához kegyetlen.
 Kitől ingyen nyertél Hitet Keresztséget;
 Annak példájából tanulj fzelidséget.
 Az a' Lélek melyet, ama vizzel vettél,
 Szelidségnek Lelke Hitet ennek tettél.
 Edgy Bárány Zászlója alatt vitézkedünk,
 Tsak külömb prémekkel 's névvel ékeskedünk.
 Mely Sereghez kit kit, ama Fő Gazda hív.
 Ahoz áll, sőt él, hal, ha jó Urához hív.
 Mind Fiai vagyunk, azon edgy Atyának:

Mért szegzem fegyverem vérem oldalának,
 Fegyverem? Hibázom, Hit, türés, szeretet
 Tsak ez melyben minket az Ur öltöztetet,
 Mikor amaz élet, vize folyamattya,
 Melyből alá terjed, kegyelem harmattya;
 Bárány széki alól, indúlt föld színére,
 Folyván a' bődögság örök Tengerére.
 Tsak edgy vólt, de tetzett, Teremtő kedvének,
 Több árkot engedni, ezután mentének:
 Hogy lenne ki hatván Világ négy Sarkára,
 Az egész Emberi Nemzet itáára.
 Edgy forrásból jött, edgy izétra siet menni;
 Eletet edgy aránt lehet tölle venni.
 Mindenkének tsak azon edgy a' vize,
 De tisztábbnak tettzik edgyikének ize.
 Mire horagfól, nékem ha ezen ágából
 Inkább tettzik inya, mint a' másikából.
 Tsak véle Lelkemnek sebeit enyhitem,
 Mind edgy akár melyik ágából meritsem.
 Uram én nem vagyok vakmerő hietlen
 Pártos Felsőimhez, 's Hozzád engedetlen,
 Tsak Szivemhez vagyok hiv. Ha ezt meg-tsalnám
 Ha mi Szivemben van, nyelvemmel nem valnám
 Tsalárd kép mutató vólnék, Atyai kéz
 A' mely nyom, de mégis, nem tagadom nehéz,
 Atyámtól Anyámtól árván hagyatattam,
 Magzatim hű Férjem tőltek fosztattam
 Edgy Leány Hűtős Társ, és Anyából lettem
 Árva, Ozvegy, semmi mindent el vesztettem.
 Mint edgy áldozatot, az óltár készen vár;
 Melyet környül néma, vak süket köfal zár.
 A' ki Gyermekek Anya, Társ, vagy szány; engemet

Ha nem szánysz: leg-alább ne ujjítsd febemet,
 De jól van: panaszra nem nyitom meg-számot,
 Nem hányom: bérével hordozom igámot.
 Látom ki fogságból akar szabadúlni,
 Annak próba tűzzel kell elébb tisztúlni.
 A' tűz próbálya-meg arany valóságát,
 Nyomoruság szele, hit állandóságát,
 A' ki reménységét, az Istenben veti,
 A' múlandó Világ, próbáit neveti.
 A' szivem ártatlan, nintsen sértődése;
 E' tsak proba léssen nem bűn büntetése.
 De ha enyi lenne ellenség Serege,
 Mint puztító Sáskák, fekete fellege.
 Am még-is el-mégyek, Jófef vár hűséget,
 A' jó és kegyes Ég, ígér fegettiséget.
 Te ki az Emberek gyenge okofságát,
 Déli napnál gyakran tévelygő vakságát:
 Hofzszu reménységek kétséges Sorsait,
 Ezen vágyodások el-rejtett tóllait.
 A' magos Egekből tsendesen tsak nézed,
 'S kiket szeretz dőlgek jó végre intézed.
 A' ki a' jövendőt homályba boritod,
 'S a' Világi Bűlsek szemét meg-vakitod.
 De az alázatos Szivnek fohajtását,
 Fűtedben ereztvén, nem hagyod romlását.
 Tekints a'á hozzánk hatalmad Székéből,
 Mentse ki az ártatlant a' kétség tőréből.
 Nyujtsd S. Ógálórskádnak feállő karodót,
 Mutass meg ő benne gondos hatalmadót.
 Tsak a' Te Menyei kegyelmedet kérje,
 Az által igazság napját meg-esmérje.
 'S mind végig egyedül tsak aval maradjon,

An-

Annak kebelétől el-fe-is-szakadjón.
 Negyven két nap múlva, adjad ki-jöhessen,
 'S Házával holtáig tsak néked élhessen.

A' Gyermekek.

Gyermekek vagyok gondolatlan,
 Tréfás nyájas nyughatatlan.
 A' Játékban talhatetlen;
 A' Dologra tehetetlen.
 Ifjú idöm edgy araszszát;
 Ne irigyeld vig tavaszszát.
 A' Búza-is Tavaszszal zöld,
 Mig eleven és friss a' föld:
 Ha érleli a' meleg nyár;
 Tövére hamar Sarlot vár.
 Most katzagom, de majd el-jő
 Rám-is, apránként az idő;
 Akkor fejem a' bú árja
 Lepi, 's az ősz hajat várja.

Az el-múlt napokba ezen Verseket akadának a' kezembe, mellyeket a' Polgard Prédikátor Ketskeméti Sigmund Uramnak a' Toskánai Nagy Hertzeg Regimentjébéli Kapitánynak Bessenyei Sándor Urnak Polgáriból a' Táborhor indulván, bútsuzoúl, mellyek így vagynak:

Az Ur lelke légyen lelkem lelketekkel,
 Ő maga mennyen-el Vitézeitekkel,

A. d.

Á' djon-meg titeket *Sámsoni* kezekkel,
 Meg-űtközhesetek hogy fok ezerekkel.
 Szerentsétek nőjjon miként a' fényes hóld;
 Apadt tányérához mikor uj ortzát tóld,
 Kiket *Isten* teszi igájokból fel-öld,
 Nékik az Egekben adafsék elég Söld.
 Forogjon dólgotok szerentsés kereken,
 Szerentsétek űjjon álhatatos Széken,
 A' szép magos ég-is mely festetett kéken,
 Felettetek napját jártafsa vig-féken.
 Hogy ti általatok a' *Sas* repülhesen,
 Az *Hóld'* szarva közzé és ott félszke'hesen
 A' *Kettős Kereszt* itt ezen örülhesen,
 Hiretek' hangjával a' föld bé-tel'hesen.
 Mig a' *Tsillagos Eg Átlás* vállain űl,
 Mig a' nap az Egnék bóltozattyán kerül,
 Mig a' föld a' napnak melegétől hevül,
 Mind addig én szivem irántad meg-nem hül.
 Szivem táblájára a' *Neved* iratik,
 Eletem abrontsa mikor el-rontatik,
 Akkor-is ez a' *Név* rajta találtatik,
Befsenyei Sándor ha meg-visgáltatik.
 Ird-fel te-is *Nevem* szived táblájára,
 De kérlek hogy ne tsak külső hárt'y'jára,
 Irj *Levelet* hozzám ne hallaszd fokára,
 Szeretetednek ez lesz bizonyságára.

Phaedrusból az Elöl-járó Beszéd. A. S.

A' mely matériát *Aesopus* fel-talált,
 Mellyel az emberi nemnek fokot használt:
 Hat lábú *Versekben* én ki-palléroztam,
 És *Romai nyelven* e' *Világra* hoztam.

Me'y

Mely kis könyvetskémnek kettős haszna vagyoni:

Mert elsőbb mulattya az Olvaót nagyon;
Másofszor okofan arra tanátsolja,

Hogy éljen 's a' rofztól magát miként ójja.
Ha pedig valaki gyalázni akarja,

És ezt a' munkátskát tsupán azért marja;
Hogy ebben nem tsak a' vadak discourálnak,

Hanem még a' fák-is szólni elé állnak:
Az emlékezzék meg, hogy én tsak tréfálok,
De a' tréfa alatt valót Prédikállok.

I. Mese a' Farkasról és Bárányról. A. S.

Farkas és a' Bárány meg-szomjuhozának,

'S edgy vizre menének, hogy abból innának.
Az ártatlan Bárány fokkal alább álla,

Még is a' prédáló vele perbe szálla.
Hallod, mond a' Farkas, én iszóm 's te látom
A' vizet zavarod előttem barátom.

A' Bárány rettegve, így szól, hogy tehetném,
A' miről panaszolsz, 's azt hogy mivelhetném?
Hiszem felölled foly a' viz alá-felé

Az én italomra, láddé, szájom mellé.
A' Farkast meg-győzvé az igazság, így szólt:

Hat hólnapok előtt apád meg-szidott volt.
Meg-felel erre-is az éhező hasnak,

Nem is voltam akkor, ugy-mond, a' Farkasnak.
Nem hiszem akármit böggjön a' gyapjas szád,

Isten ugy segéljen, meg szidott az apád.
Es így meg-ragadván el-szavgatá szegényt,
Hamisan a' Farkas, az ártatlan nap-tényt.

Ezt azokért irám, kik költött okokkal
Perlik az ártatlant, 's el-nyomják azokkal.

A' többi ezután következik.